

Jakie owoce miękkie opłaca się produkować w 2017?

Autor: Ewa Ploplis

Data: 13 kwietnia 2017

Rośnie polski eksport: malin, śliwek i czereśni. W bieżącym roku należy spodziewać się wzmocnienia tego trendu szczególnie w odniesieniu do malin. Spodziewany jest również wzrost eksportu mrożonych owoców miękkich. Fenomenem i dużą szansą jest dynamiczny rozwój rynku deserowego owoców jagodowych, szczególnie truskawki, maliny, borówki amerykańskiej, porzeczek, agrestu i jeżyny. Jak przedstawia się rynek owoców miękkich dla AgroFaktu mówią eksperci.

Większy eksport i dobre prognozy

Polska jest największym producentem mrożonych malin w Unii Europejskiej, dlatego też ma kluczowe znaczenie dla kształtowania się sytuacji na europejskim rynku tych mrożonek. Prawie rekordowe zbiory malin. Mniejsze zbiory truskawek. Produkcja: porzeczek, agrestu i borówki bez istotnych zmian. Wzrost eksportu malin, śliwek i czereśni to w skrócie sytuacja na polskim rynku owoców miękkich.

Mniejsze zbiory truskawek

Zbiory truskawek w Polsce w bieżącym sezonie były o ponad 4% niższe niż w 2015 r. i według danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ukształtowały się na poziomie 196 tys. t.

Tomasz Smoleński, IERiGŻ

– *Warunki wegetacji były dla truskawek niezbyt korzystne w 2016 r.* – analizuje **Tomasz Smoleński z IERiGŻ.** – *Wiosną wystąpił deficyt wilgoci w glebie, natomiast wysokie temperatury powietrza w czerwcu spowodowały skrócenie okresu zbiorów i obniżenie plonowania truskawek letnich* – dodaje.

Prawie rekordowe zbiory malin

Zbiory malin w 2016 r. wyniosły ok. 125 tys. t – wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS).

– *Potencjalnie zbiory malin mogły być jeszcze większe, lecz nie wszystkie plantacje zdążyły odbudować się po suszy, która miała miejsce w 2015 r.* – **mówi Magdalena Kowalewska, analityk rynków rolnych BGŻ BNP Paribas S. A.** – *Taki poziom zbiorów był tylko nieznacznie niższych od rekordowych zbiorów z 2014 r. rzędu 127 tys. t* – dodaje.

– *Spośród owoców miękkich w ubiegłym roku najbardziej, bo aż o 50%, zwiększyły się zbiory malin* – analizuje **dr Wojciech Olejniczak, dyrektor Działu Agro Alior Bank.** – *W przypadku truskawek, porzeczek, agrestu i borówki, produkcja nie uległa istotnym zmianom* – dodaje.

Dr Wojciech Olejniczak, Alior Bank

W 2016 r. produkcję **porzeczek ogółem**: czarnych i kolorowych, była na poziomie ok. 166 tys. t tj. na poziomie nieco wyższym od 2015 r. – wynika z szacunków GUS.

– Z powodu niskiej opłacalności zbytu porzeczek czarnych, część owoców tego gatunku nie została zebrana – mówi T. Smoleński z IERiGŻ.

Zbiory agrestu w bieżącym roku oszacowano na poziomie zbliżonym do 2015r., tj. na ok. 12 tys. t

Polska głównym dostawcą mrożonych malin

– W bieżącym sezonie Polska stała się głównym dostawcą mrożonych malin na rynek Unii Europejskiej, wyprzedzając tym samym Serbię – mówi analityk M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas S A.

W pierwszych sześciu miesiącach bieżącego sezonu tj. od lipca do grudnia 2016 r., Unia zaimportowała łącznie ponad 156 tys. t mrożonych malin, z czego z Polski pochodziło blisko 53 tys. t – wynika z danych Eurostat.

Co trzecia malina w UE pochodzi z Polski

– Oznacza to, że niemalże co trzecia importowana w Unii mrożona malina miała polski rodowód – mówi M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas SA. – Zajęcie pozycji lidera przez nasz kraj w dostawach mrożonek malinowych na rynek UE wynika głównie ze znacznego zmniejszenia dostaw z Serbii. Natomiast mniejsza podaż mrożonych malin ze strony Serbii wynika między innymi z mniejszych zapasów i mniejszej produkcji malin w tym kraju w 2016 r. – analizuje rynek.

Mniejszy eksport mrożonych truskawek

W pierwszej połowie bieżącego sezonu 2016/17, tj. lipiec-grudzień 2016 r., z Polski wyeksportowano 47,6 tys. t mrożonych truskawek, czyli o 10% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku – wynika z danych Eurostat.

Eksport mrożonych owoców (w tys. t).

Większy eksport i dobre prognozy

W minionym roku 2016, wzrósł eksport malin, śliwek i czereśni.

– *Należy spodziewać się, że w bieżącym roku nastąpi wzmocnienie tego trendu szczególnie w odniesieniu do malin – prognozuje dr Olejniczak z Alior Bank.* – *Spodziewany jest również wzrost wolumenu eksportu mrożonych owoców miękkich, w szczególności mrożonych malin* – dodaje.

Wzrośnie produkcja przetworów z malin

W roku bieżącym wzrośnie produkcja przetworów z malin, w szczególności soku malinowego, gdzie możliwe jest osiągnięcie rekordowych poziomów – prognozują eksperci z IERiGŻ.

– *Należy spodziewać się również wzrostu produkcji soku wiśniowego – prognozuje dr Olejniczak z Alior Bank.*

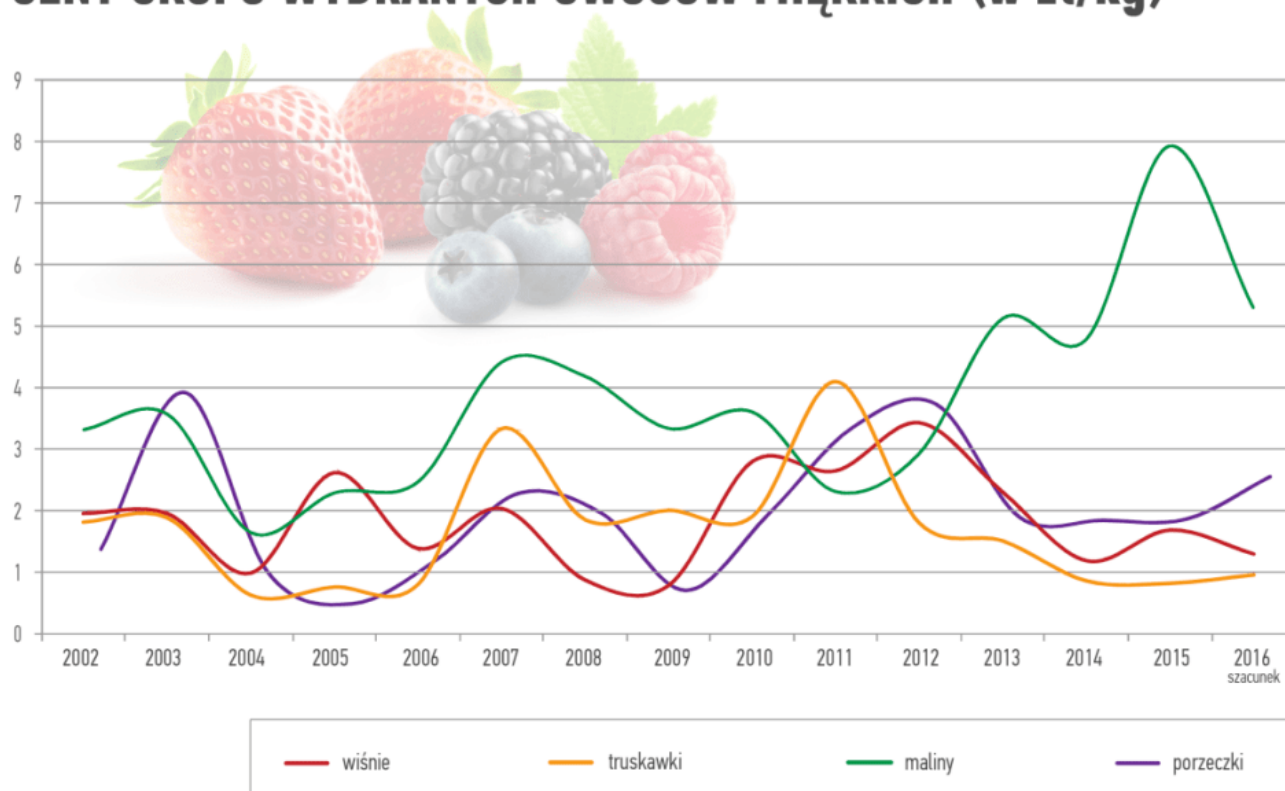
Niższe ceny malin do przetwórstwa

BGŻ BNP Paribas analizuje, że w bieżącym sezonie przetwórcy owoców miękkich mieli dostęp do tańszego surowca niż w roku ubiegłym. W okresie od czerwca do października 2016 r. przeciętnie za kilogram malin kierowanych do przetwórstwa płacono o blisko 40% mniej niż w odpowiednim okresie 2015 r.

– *Wynikało to głównie z faktu większych, o ponad 56% zbiorów tych owoców w 2016 r.,*

w porównaniu z bardzo słabym rokiem 2015 – mówi M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas S A.

CENY SKUPU WYBRANYCH OWOCÓW MIĘKKICH (w zł/kg)

Źródło: IERiGŻ, Skup i ceny produktów rolnych – publikacje GUS z poszczególnych lat

Ceny skupu wybranych owoców miękkich (w zł/kg).

Wyższe ceny truskawek do mrożenia

– Niska podaż świeżych truskawek wspierała ich ceny w skupie – mówi M. Kowalewska z BGŻ BNP Paribas. – Średnio za kilogram truskawek odszypułkowanych do mrożenia płacono 3,30 zł, czyli o 22% więcej w relacji rocznej, natomiast średnia cena truskawek deserowych, bez oston,

wyniosła 4,00 zł/kg, wobec 3,20 zł/kg w 2015 r., co oznacza, że ceny te były o 25% wyższe w relacji rok do roku – analizuje.

Magdalena Kowalewska, BGŻ BNP Paribas S. A.

– W 2016 r. wzrosły ceny truskawek oraz porzeczek. Ceny pozostałych owoców miękkich spadły. Pomimo spadku cen opłacalna była produkcja malin. Dzięki unijnym dopłatom relatywnie wysoką rentownością charakteryzowała się również produkcja truskawek – **podsumowuje dr W. Olejniczak z Alior Bank.**

Ceny agrestu do mrożenia na najniższym poziomie

– Ceny **agrestu do mrożenia** były jednymi z najniższych notowanych w ostatnim 10-leciu i średnio wyniosły 1,30 zł/kg loco zakład – komentuje **T. Smoleński z IERiGŻ**. Z jego analiz wynika, że spadek cen w porównaniu z 2015r. wyniósł ok. 35%.

Małe zapotrzebowanie na aronię

– Bardzo niski popyt był na **aronię**, która w zakładach skupowano po 0,70 zł/kg tj. o ok. 0,15 zł/kg taniej niż w 2015r. – analizuje **T. Smoleński z IERiGŻ** – Ceny skupu były najniższymi w okresie ostatnich pięciu lat, a zbliżonym do kryzysowego pod tym względem 2008r. – dodaje.

– Niestety był to kolejny rok dramatycznie niskich cen porzeczek czarnych, do których w tym roku dołączył agrest i aronia – komentuje **Mirosław Maliszewski, prezes Związku Sadowników RP, poseł na Sejm RP**. Podkreśla, że relacje na linii plantator owoców miękkich- przetwórca są od lat złe i dochodzi do ciągłego, aroganckiego wykorzystywania rolników. Jego zdaniem, trochę lepiej było z innymi gatunkami, szczególnie z malinami, na które było zapotrzebowanie i nawet dobre ceny. –

Zawdzięczamy to jednak nie zmianie poglądów zakładów, a pogodzie – dodaje **poseł M. Maliszewski**.

Mirosław Maliszewski, prezes Związku Sadowników RP.

Rośnie popularność i cena borówki

– Coraz większa popularność borówki wysokiej w naszym kraju i za granicą powoduje stałą tendencję wzrostową jej cen skupu na eksport i na krajowych rynkach hurtowych – analizuje **T. Smoleński z IERiGŻ**.

Ceny skupu na eksport wyniosły, 20,25 zł/kg, podczas gdy w 2015r. 15,1 zł/kg, a w 2014r. 14,5 zł/kg wynika z danych Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB. Wzrost cen skupu w 2016r. w stosunku do 2015r. wyniósł 35%, a w stosunku do 2014r. – o 40%.

Relatywnie tani surowiec do przetwórstwa

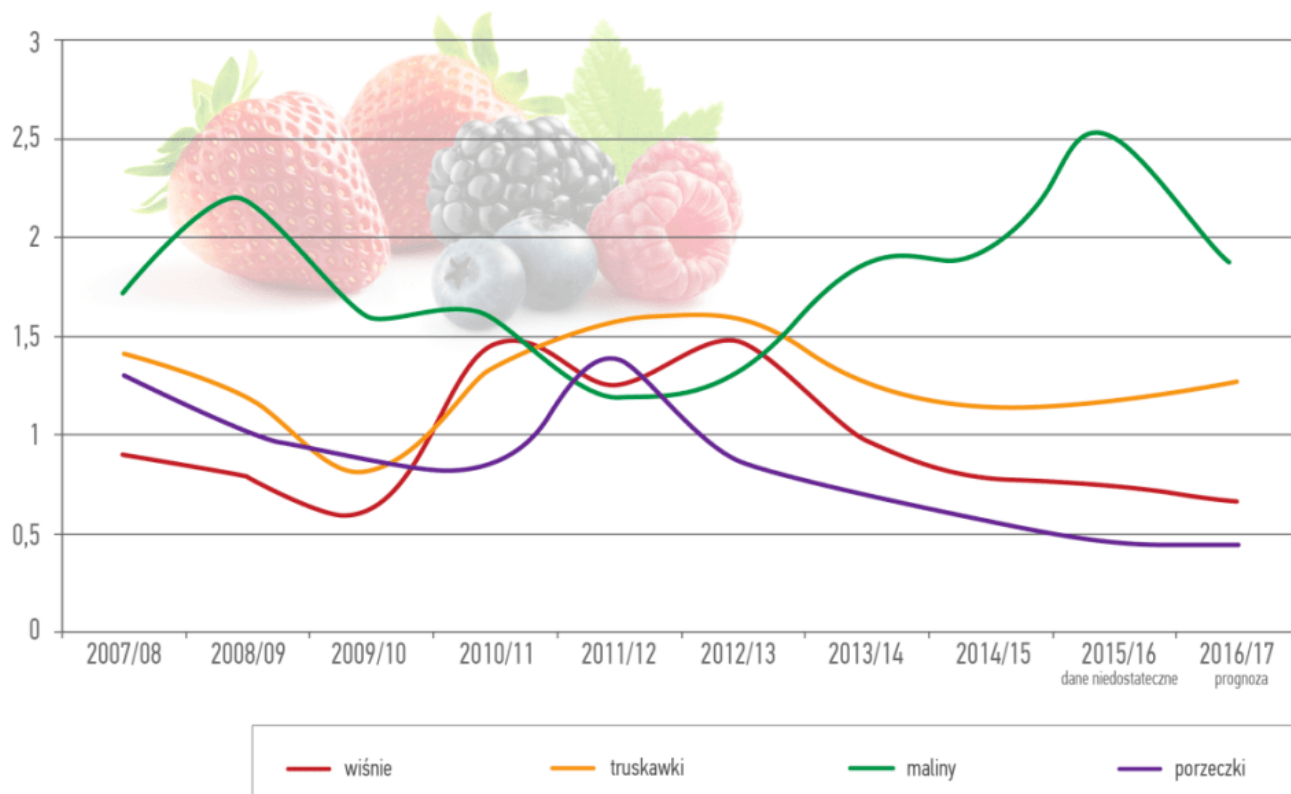
– W sezonie 2016/17 przetwórcy owoców mieli dostęp do relatywnie taniego surowca, ze względu na wysokie zbiory większości owoców w kraju – komentuje **T. Smoleński z IERiGŻ**.

Przeciętnie za kilogram porzeczki czarnej kierowanej do przetwórstwa płacono 0,67 zł, czyli o 6% mniej w ujęciu rocznym. Z kolei maliny do przetwórstwa skupowano średnio po 4,98 zł/kg tj. o 65% mniej w porównaniu z ubiegłym rokiem (r/r), wiśnie do mrożenia po 1,50 zł/kg (-12% r/r), a aronię po 0,69 zł/kg (- 18% r/r). Wyższe były natomiast ceny skupu truskawek, za które przeciętnie płacono 3,9

zł/kg (+47% r/r) – wynika z danych IERiGŻ.

– *Produkcja malin jesiennych była wyższa o 56% niż w 2015r. co miało wpływ na znaczną obniżkę ich cen skupu w zakładach przetwórczych i chłodniach* – analizuje **T. Smoleński z IERiGŻ**.

ŚREDNIE CENY W EKSPORCIE MROŻONEK OWOCOWYCH (w euro/kg)

Źródło: IERiGŻ na podstawie danych Ministerstwa Finansów

Średnie ceny w eksporcie mrożonek owocowych (w euro/kg).

Ceny zagęszczonego soku jabłkowego na niższym poziomie?

– *Ceny zagęszczonego soku jabłkowego pozostają na niższym poziomie niż w roku ubiegłym – analizuje Kowalewska z BGŻ.* Z danych Foodnews wynika, że cena kilograma koncentratu z Polski (70 stopni Brix) w marcu br. wynosiła 0,9 euro i była o 28% mniejsza w relacji rocznej. – *Niższe ceny wynikają z relatywnie wyższej podaży koncentratu na rynku, a także wyższej podaży surowca do przetwórstwa – dodaje.*

Do końca roku podobne tendencje rynkowe

– *Biorąc pod uwagę aktualną sytuację podażowo-popytową wydaje się, że do końca bieżącego sezonu utrzymają się obserwowane tendencje rynkowe – prognozuje Kowalewska z BGŻ.* Jej zdaniem, sytuacja w kolejnym sezonie 2017/18 będzie uzależniona m.in. od tegorocznych zbiorów owoców, zmian w zakresie popytu na przetwory owocowe w kraju, a także popytu importowego ze strony kluczowych odbiorców tych produktów.

Jak co roku, czynnikiem stanowiącym największą niewiadomą na rynku owoców miękkich jest przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji i zbiorów.

Wojciech Olejniczak

Prognozy zależne od pogody

– *Jak co roku, czynnikiem stanowiącym największą niewiadomą na rynku owoców miękkich jest przebieg warunków pogodowych w okresie wegetacji i zbiorów. W ostatnich latach właśnie pogoda była czynnikiem najsilniej oddziaływującym na sytuację na rynku owoców miękkich – mówi dr Wojciech Olejniczak, dyrektor Działu Agro Alior Bank.*

– *Swoistym fenomenem jest dynamiczny rozwój rynku deserowego owoców jagodowych, szczególnie truskawki, maliny, borówki amerykańskiej, porzeczek, agrestu i jeżyny. To jest niewątpliwie duża szansa dla tego segmentu produkcji – mówi poseł M. Maliszewski.*

Konieczne zawieranie umów na dostawy surowca

Zdaniem **dr Olejniczaka z Alior Banku**, na rynek owoców miękkich wpływ będzie mieć także otoczenie regulacyjne. Zgodnie z ustawą z 11 marca o Agencji Rynku Rolnego i ustawą z 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, konieczne będzie uprzednie zawieranie umów z rolnikami na dostawy surowca.